

Masarykove a Benešove hrubé **falšovanie histórie Slovákov**, diplomatickou cestou rozšírené do celej západnej Európy, ktoré sa u nás oficiálne desaťročia pestuje v rôznych obmenách a v „rafinovaných prevlekoch“ a dnes je už hlboko zakorenené aj v odborných akademických kruhoch. Lebo v Historickom Ústave SAV, keďže tam po roku 1989 neprebehla žiadna zmena, kontinuálne pokračujú ďalej tí istí ľudia, ktorí do roku 1989 hrubo klamali o našich dejinách, čím spôsobili obrovské škody na našom historickom vedomí.

*Výber z článku:*

MOST, ročník XLIII (1998), dvojčíslo 3 – 4, s. 32-47

ARVÉD L. GRÉBERT: *"Veľká Morava" ako politický argument českej a maďarskej delegácie počas rokovaní na Mierovej konferencii v Paríži r. 1919/1920*

Medzinárodná, ba i veľká časť slovenskej verejnosti nemá náležité vedomosti o vzniku Česko-Slovenska v r. 1918. Pred r. 1918 **nikdy** nejestvoval "československý štát", pred r. 1914 nejestvovalo významnejšie politické hnutie ani v českých krajinách, ani na Slovensku zasadzujúce sa o vytvorenie takéhoto samostatného štátneho útvaru. Dôvody na jeho vytvorenie počas medzinárodných politických rokovaní v r. 1918 -1919 sú nielen zaujímavé, ale i dôležité, lebo **o dvadsať rokov neskôr**, koncom r. 1938 a začiatkom r. 1939, sa tieto argumenty znovu stali predmetom medzinárodných politických diskusií, pochybností a **nebezpečných napätí**: problematika sudetskej otázky, teritoriálne požiadavky Poľska a Maďarska, ako i otázka tzv. Podkarpatskej Rusi, nehovoriac o slovenskej otázke alebo o medzinárodne politickej a vojenskej protinemeckej funkcii tohto štátneho útvaru, určenej pri jeho zrode v r. 1919 víťaznou francúzskou diplomaciou. To všetko v dôsledku revolučných otrasov vyvolaných medzinárodnopolitickými aspiráciami Hitlerovho Nemecka **malo d'alekosiahle dôsledky**.

Z množstva čiastkových problémov týkajúcich sa tejto problematiky si mienime povšimnúť aspoň niektoré argumenty predkladané na riešenie slovenskej otázky, ako ich formulovala tzv. česko-slovenská, resp. maďarská delegácia na Mierovej konferencii v Paríži v r. 1919 - 1920, keď víťazné mocnosti rokovali o vytvorení tohto štátneho útvaru. Nie je bez zaujímavosti, že pri riešení slovenskej otázky sa okrem iného **poukazovalo i na obdobie pred 9. storočím, na obdobie tzv. Veľkej Moravy**.

## SVÄTOPLUKOVA VEĽKÁ MORAVA - ČESKÁ ?

T. G. Masaryk, Eduard Beneš a ich spolupracovníci predstavovali Slovákov vedúcim politickým, diplomatickým a vojenským predstaviteľom štátov vedúcich vojnu v západnej Európe a v Spojených štátoch amerických. Dnes je aj povrchnému znalcovi Slovákov a ich dejín evidentné, že pri prezentovaní slovenskej problematiky české politické vedenie tých rokov často **hrubo zneužívalo neinformovanosť** vtedajších vedúcich **politických činiteľov Západu** o slovenskej problematike.

Účasť samostatnej **slovenskej delegácie**, ktorú tvorili Andrej Hlinka a spolupracovníci, na mierovej konferencii, o ktorej uznanie sa boli pokúšali, **prekazil** francúzsky policajný zásah vyprovokovaný **intrigami**.

V súvislosti so slovenskou problematikou na ilustráciu uvedieme argumentáciu z diplomatickej nóty XIV, príloha č. 13, ktorá mala titul *L'empire grand-morave de Svatoplouc* (Svätoplukova veľkomoravská ríša). Eduard Beneš totiž argumentoval, že plánovaný česko-slovenský štát bude vlastne **obnovením Veľkej Moravy**, ktorá vraj bola českým štátom, resp. štátom československým. Eduard Beneš uvádzal územia, na ktorých sa Veľká Morava rozprestierala, a tieto územia v jeho optike tvorili historický precedens pre určenie hraníc plánovanej ČSR.

Beneš v tejto žiadosti okrem iného uvádzal i takéto argumenty: „Československý národ existoval jakožto nezávislý štát od 6. stoločí. Byl zbaven své nezávislosti teprve během posledních staletí a nezákonným převratem, ale jeho bývalá historická práva na nezávislost byla mu vždy priznávána.

Tento národ dožaduje se svého československého národního, nezávislého a svrchovaného státu, který by se skladal ze svých čtyř historických provincií: Čech, Moravy, rakouského Slezska a Slovenska.“

Slováci a Slovensko vraj boli "kdysi součástky našeho národního státu" (?), "odtržené později od našeho národního těla" (?), "a před 50 lety vtelené v uherský stát Maďarů" (?)... V skutečnosti nešlo o neznalost autora *Přehlášení*, ale o tendenčné zneužívání neznalostí západoeurópskej a americkej politickej verejnosti rôznych čiastkových otázok stredoeurópskej problematiky.

T. G. Masaryk a Eduard Beneš vo svojich memoároch píše, že po príchode do západnej Európy vraj zistili veľké neznalosti vedúcich politických a diplomatických kruhov, ako i význačných historikov o stredoeurópskych krajinách, národoch a ich dejinách. T. G. Masaryk a Eduard Beneš miesto toho, aby sa pohoršovali alebo zalamovali rukami, systematicky využívali tieto neznalosti v záujme predstavovania problémov tak, ako to vyhovovalo podľa ich náhľadov českým záujmom alebo politickým koncepciám, bez ohľadu na historickú alebo skutkovú objektivitu. **Dezinformovanie zahraničných politických činiteľov** o slovenskej problematike uľahčovala skutočnosť, že vtedy nejestvovala žiadna objektívna vedecká publikácia ani vo francúzštine, ani v angličtine, ani v inom západoeurópskom jazyku o slovenskej problematike z hľadiska historického, ani z hľadiska vtedajšej politickej situácie Slovákov. Astronóm M. R. Štefánik bol pôvodne vyškolený v Prahe a preberal náhľady o slovenskej minulosti od T. G. Masaryka.

Tvrdenie, že "**Slováci sú Česi**", nebolo náhľadom, ale bolo **programom**: v budúcom štáte plánovali sa už vtedy veci tak, aby sa Slováci naozaj čoskoro stali Čechmi. Predstavovaním vecí tak, že "Slováci sú Česi", že "Slováci sa cítia Čechmi" ap. mali sa súčasne získať - najmä v zahraničí - alibi pre kamuflovanie budúcej politiky **zákernej** asimilácie, **čechizácie** Slovákov. Ved' aké odnárodňovanie, aká asimilácia, aké čechizovanie, keď už teraz "Slováci sú Česi"?

## NA MIEROVEJ KONFERENCII V PARÍŽI

Úmysel predstavovať Slovákov ako Čechov uplatňovali T. G. Masaryk, Eduard Beneš a ich spolupracovníci najmä počas rokovaní na Mierovej konferencii vo Versailles v rokoch 1919 - 1920, keď sa hovorilo o vytvorení česko-slovenského štátu.

Na podnet T. G. Masaryka Eduard Beneš pripravil pre rokovania mierovej konferencie viacero pamätných spisov, v ktorých odôvodňovali jednak vytvorenie československého štátu, jednak jeho teritoriálne požiadavky. Boli podkladom pre rokovania, týkajúce sa budúceho česko-slovenského štátu.

Obsah pamätných spisov bol známy viacerým **západoeurópskym historikom** – napríklad André Tibal ich použil pre svoje prednášky *Histoire Diplomatique Contemporaine (1919 - 1924)*. Treba si uvedomiť, že argumentácia pamätných spisov značne ovplyvnila západoeurópsku **historickú i politickú spisbu aj o slovenskej problematike**, najmä v rokoch 1920 - 1938.

V nasledujúcom uvedieme príklady, ako sa v týchto úradných českých dokumentoch na Mierovej konferencii v Paríži r. 1919/20 odôvodňovalo pripojenie Slovenska k "česko-slovenskému štátu": V memorande č. 1 sa tvrdí, že **dejiny Čechov** začínajú okolo r. 620 s **ich** kráľom **Samom**. Potom sa striedavo predstavujú ako dejiny Čechov alebo Čechoslovákov. Ďalej sa uvádza: „**Česi** sa usadili v krajinách, ktoré teraz obývajú, to jest v Česku, na Morave, v Sliezsku a na Slovensku, koncom 6. storočia. Vytvorili nezávislý národný štát, ktorý dosiahol svoj **vrchol počiatkom 9. storočia**. Vtedy **tvorili Ríšu Veľkej Moravy**, ktorá obsahovala Česko, Moravu, veľkú časť Sliezska a západnej Galície, Slovensko a Panóniu. Keď Maďari vtrhli do Uhorska (907), Slováci boli zatlačení do Karpát. Zostali zjednotení s Čechmi až do r. 1025. Ale toho roku definitívne sa dostali pod nadvládu Maďarov.“<sup>42</sup>

Z uvedeného je zjavné, že v týchto českých úradných dokumentoch **Veľká Morava sa predstavovala ako český štát**, resp. ako národný štát československý.

Je zrejmé, že autori týchto dokumentov T. G. Masaryk a Eduard Beneš považovali Veľkú Moravu za "československý štát" vytvorený Čechmi a že Veľká Morava sa používala ako historický precedens pre obnovenie česko-slovenského štátu. To vysvetľuje **neskoršie úporné snahy českých historikov o zobrazovanie Veľkej Moravy ako prvého československého štátu**.

Memorandum č. 5 bolo venované výlučne Slovensku. Začína sa takto: „Slovenská vetva československého národa obýva od nepamätných čias územie severo-západného Uhorska, kde sa usadila dávno pred Maďarmi.“<sup>44</sup> O niekoľko riadkov ďalej sa však píše, že "Slováci, vetva Českého národa" ... Tieto české dokumenty sa používali ako podklad počas rokovaní mierovej konferencie v súvislosti s vytvorením a územným zabezpečením česko-slovenského štátu.

Na ilustráciu uvedieme niekoľko doslovných formulácií z priebehu rokovaní na zasadnutí Rady Desiatich dňa 5. februára **1919**, ako ich uvádza Dávid Hunter Miller.<sup>46</sup> Na tomto zasadnutí sa zúčastnili okrem iných britský ministerský predseda David Lloyd George, prezident Spojených štátov amerických Thomas Woodrow Wilson, britský minister zahraničných vecí Arthur James Balfour, americký minister zahraničia Robert Lansing, predseda českej delegácie z Prahy Dr. Karel Kramář, minister zahraničných vecí talianskej vlády Sidney Sonnino. Počas **rokovaní o budúcich hraniciach** ČSR Eduard Beneš tlmočil české stanovisko. Na okraj otázky Slovenska Eduard Beneš vyhlásil, že „Slovensko kedysi tvorilo časť Česko-Slovenského štátu. Počiatkom 10. storočia bolo ovládnuté Maďarmi. Dobyvatelia sa pokúsili bez úspechu maďarizovať krajinu. Obyvateľstvo stále sa cíti českým a želá si pripojenie k novému štátu. Nikdy nejestvoval na Slovensku ani len náznak protičeského separatizmu. Prevláda ten istý jazyk, tie isté idey a to isté náboženstvo. Slovenské národné nadšenie **čerpalo z antagonizmu voči Maďarom**“.

Po vypočutí týchto argumentov britský ministerský predseda David Lloyd George vyslovil náhľad, že ohľadne **českých nárokov na Slovensko** nejestvuje nijaká pochybnosť. ...Profesor parížskej Sorbonny Ernest Denis prijímal náhľad T. G. Masaryka, že "**Slováci sú Česi**" a ich dejinnou úlohou je posilňovať Čechov v ich protinemeckej medzinárodno-politickej funkcii tým, že sa za dve-tri generácie **rozplynú v českom etniku**, ako si to predstavovali mnohí českí politici.

Česká argumentácia na Mierovej konferencii v Paríži 1919-20 je zaujímavým príkladom, že **najstaršie dejiny majú dosah na tvorbu modernej politiky**. Súčasne táto argumentácia presvedčivo ukazuje, prečo bolo potrebné znemožniť účasť samotnej samostatnej slovenskej reprezentácie na týchto rokovaniach, ako to boli žiadali Andrej Hlinka a jeho spolupracovníci.

Spomedzi zahraničných diplomatických reprezentácií mohli mať záujem predkladať protiargumenty o slovenskej problematike jedine **Maďari**, ale aj oni mali približne rovnaké záujmy ako česká delegácia: ovládnutie Slovenska.

Proti argumentácii, že Veľká Morava je česká, uviedla maďarská delegácia v prílohe č. 13 nóty XIV svoje stanovisko. Hlavným argumentom bolo poukazovanie na známu vedeckú rozpravu chorvátskeho slavistu Vatroslava Jagiča *Entstehungsgeschichte der kirchenslawischen Sprache*,<sup>57</sup> ktorá svojho času vyvolala vo vedeckom svete veľkú pozornosť, lebo dokazovala, že Veľká Morava bola vlastne slovenským štátom. Podľa Jagiča zakladateľmi veľkomoravského štátu boli **Moravania, predkovia dnešných Slovákov**, národ rozdielny od Čechov. Veľká Morava bola teda štátom Moravanov, praotcov dnešných Slovákov.

Pri zobrazovaní maďarskej národnostnej politiky sa v nej viac ráz zdôrazňuje, že maďarský národ bol vraj oprávnený vládnuť nad ostatnými národnosťami Uhorska najmä preto, lebo maďarský národ je vraj najvyspelejší zo všetkých národov tohto priestoru.

Maďari sú vraj nositeľmi „najvyspelejšej civilizácie v uzavretej kotline Karpát“<sup>61</sup> a „všetky národnosti, s výnimkou Nemcov a Sasov, majú civilizáciu omnoho menej vyspelú ako Maďari“<sup>62</sup>. Maďarská vládnuca vrstva bola presvedčená, že jazyky nemaďarských národov Uhorska sú vraj výsledkom „podradnejšej civilizácie, ako je maďarská“<sup>63</sup>, maďarský štát vraj považoval za svoje právo určiť jazyk vyučovania vo svojich školách „jazyk jadra Národa, maďarskej rasy, nositeľky tisícročnej civilizácie“.<sup>64</sup> Toto sú vraj skutočné dôvody „úspešnej asimilácie slovenskej, nemeckej a židovskej rasy“.<sup>65</sup> A ďalej: „Vyspelejšia civilizácia maďarskej rasy, a predovšetkým jej rozvinutá hospodárska kultúra sú najúčinnějšími činiteľmi maďarizácie.“<sup>66</sup>

Túto mentalitu "panského národa" sebavedome používala maďarská delegácia na Mierovej konferencii v Paríži ako odôvodnenie svojej maďarizačnej politiky domnievajúc sa, že takto slúži maďarským snahám o zachovanie celistvosti Uhorska.

Maďarská delegácia sa však dostala na Mierovú konferenciu do Paríža iba začiatkom roka 1920, aj to len na podpísanie kapitulácie. Jej náhľady sotva kto mal záujem si všímať alebo počúvať,

nehovoriac o tom, že Maďari boli na lavici porazených a svojou predvojnovou politikou sa úplne zdiskreditovali v očiach západoeurópskej verejnosti práve v súvislosti so slovenskou problematikou.

**Slovacita Veľkej Moravy predstavovala významný historický precedens pre slovenské štátotvorné politické a kultúrne snahy.** Preto tak z českej, ako i maďarskej strany jestvovali snahy o popieranie jej slovacity, prípadne historických vzťahov Slovákov k jej dedičstvu.